

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTIN MÄÄRÄYS

15 päivänä lokakuuta 2004*

Asiassa T-193/04 R,

Hans-Martin Tillack, edustajinaan asianajajat I. Forrester, QC, T. Bosly, C. Arhold,
N. Flandin, J. Herrlinger ja J. Siaens,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinaan C. Docksey ja C. Ladenburger,
prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa vaaditaan yhtäältä, että kaikkien Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) Belgian ja Saksan oikeusviranomaisille 11.2.2004 oletettavasti esittämään toimenpidepyyntöön liittyvien toimien täytäntöönpanoa lykätään, ja toisaalta, että OLAF tulee määrätä pidättäytymään hankkimasta, tarkastamasta, tutkimasta ja kuuntelemasta kaikkien niiden kantajan kotona ja työpaikalla 19.3.2004 suoritettussa kotietsinnässä saatujen asiakirjojen ja tietojen, jotka ovat Belgian oikeusviranomaisten hallussa, sisältöä,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 1 Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1073/1999 (EYVL L 136, s. 1) säädetään OLAF:n toimihenkilöiden toteuttamista tarkastuksista, todentamisista ja toimenpiteistä näiden suorittaessa tehtäviään.
- 2 Asetuksen N:o 1073/1999 10 artikla on otsikoitu "Viraston lähettämät tiedot". Sen 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tämän asetuksen 8, 9 ja 11 artiklan soveltamista rajoittamatta viraston johtaja lähettää asianomaisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille viraston sisäisten tutkimusten yhteydessä saamat tiedot seikoista, jotka voivat johtaa rikossyytteisiin. Viraston johtaja ilmoittaa tästä samanaikaisesti asianomaiselle jäsenvaltiolle, jollei tutkimukseen liittyvistä syistä muuta johdu."

Tosiseikat

- 3 Kantaja on saksalaisessa Stern-nimisessä aikakauslehdessä työskentelevä toimittaja.
- 4 Kantaja on kirjoittanut kaksi artikkelia, jotka on julkaistu Sternissä 28.2. sekä 7.3.2002, useista Euroopan yhteisöjen virkamiehen, Van Buitenenin, havaitsemista säännönvastaisuuksista. Näiden artikkelien sisältö toi esille, että kantajalla oli yksityiskohtaista tietoa Van Buitenenin laatiman, 31.8.2001 päivätyn muistion sisällöstä (jäljempänä Van Buitenen -muistio), ja kahdesta OLAF:n sisäisestä luottamuksellisesta tiedonannosta, jotka on päivätty 31.1. ja 14.2.2002 ja jotka koskevat edellä mainittua muistiota (jäljempänä sisäiset tiedonannot).
- 5 OLAF aloitti 12.3.2002 sisäiset tutkimukset asetuksen N:o 1073/1999 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti selvittääkseen, ketkä Euroopan yhteisöjen virkamiehet tai muuhun henkilöstöön kuuluvat ovat sen tietovuodon alkuperä, jolla Van Buitenen -muistio ja sisäiset tiedonannot tulivat julkisuuteen.
- 6 Lehdistötiedotteessa 27.3.2002, jossa ilmoitettiin tämän tutkimuksen aloittamisesta, OLAF ilmoitti, ”ettei ole poissuljettua, että rahaa olisi maksettu jollekulle OLAF:ssa tai jossain muussa toimielimessä asiakirjojen saamiseksi”.
- 7 Stern julkaisi 28.3.2002 lehdistötiedotteen, jossa se vahvisti saaneensa haltuunsa Van Buitenen -muistion ja sisäiset tiedonannot, mutta silti oikaisi tiedon, että joku sen avustajista olisi maksanut rahaa komission virkamiehelle tai muuhun henkilöstöön kuuluvalla tällaisten asiakirjojen saamiseksi.

- 8 Vaadittuaan OLAF:a peruuttamaan kantajaa kohtaan esittämänsä syytökset lahjonnasta kantaja antoi asian 22.10.2002 Euroopan oikeusasiamiehelle käsiteltäväksi. Euroopan oikeusasiamies esitti OLAF:lle 18.6.2003 suositusluonnoksen, jossa se katsoi, että lahjontaan viittaaminen lehdistötiedotteessa 27.3.2002 ilman, että tästä on olemassa näyttöä, on osoitus huonosta hallinnosta ja että OLAF:n pitäisi harkita tiedonannossa mainittujen lahjontaväitteiden oikaisemista. Vastauksena tähän suositukseen OLAF julkisti 30.9.2003 lehdistötiedotteen otsikolla "OLAF:n selvennys koskien ilmeistä tietovuotoa", josta tämä ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle. Viimeksi mainittu antoi 20.11.2003 päätöksensä, jonka päätelmät sisälsivät arvostelevan huomautuksen.
- 9 OLAF toimitti 11.2.2004 asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 kohdan perusteella tiedot 12.3.2002 aloitetun sisäisen tarkastuksen tuloksista Brysselin (Belgia) ja Hampurin (Saksa) syyttäjänvirastoille.
- 10 Näiden tietojen välittämisen jälkeen tutkimus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta aloitettiin Belgiassa. Brysselin tutkintatuomarin ohjeiden mukaisesti Belgian liittovaltion poliisiviranomainen teki 19.3.2004 kotietsinnän kantajan kotiin ja toimistoon. Lukuisia asiakirjoja ja muita esineitä takavarikoitiin. Kantaja riitautti 23.3.2004 tämän takavarikon, mutta asian käsittelystä vastaava tutkintatuomari hylkäsi kantajan vaatimukset. Kantaja valitti päätöksestä syytteeseenpanoja käsittelevään jaostoon huhtikuussa 2004.

Oikeudenkäyntimenettely

- 11 Kantaja nosti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 1.6.2004 jättämällään kirjelmällä kanteen, jossa hän vaatii yhtäältä OLAF:n toimenpiteen, jolla OLAF

toimitti 11.2.2004 tietyt tiedot Brysselin ja Hampurin syyttäjänvirastoille (jäljempänä riidanalainen toimenpide), kumoamista ja toisaalta korvausta edellä mainitusta OLAF:n päätöksestä ja siihen liittyvistä toimista aiheutuneista vahingoista.

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 4.6.2004 saapuneella erillisellä kirjelmällä kantaja vaati EY 243 artiklan nojalla, että välitoimista päättävä tuomari

— määrää, että kaikkien OLAF:n 11.2.2004 Belgian ja Saksan oikeusviranomaisille jättämään toimenpidepyyntöön liittyvien toimien täytäntöönpanoa lykätään kokonaan tai osittain

— määrää, että OLAF pidättäytyy hankkimasta, tutkimasta, tarkastamasta tai kuuntelemasta kaikkien niiden asiakirjojen ja kaiken tiedon sisältöä, jotka ovat Belgian oikeusviranomaisten hallussa sen kotietsinnän seurauksena, joka suoritettiin kantajan kotona ja työpaikalla 19.3.2004 ja jolla takavarikoitiin tämän asiakirjakansioita, tietokone ja muita asiakirjoja

— menettelyn jatkotoimenpiteitä ja OLAF:n vastinetta odottaessa määrää välittömällä vaikutuksella, että OLAF pidättäytyy kaikista jatkotoimenpiteistä sen 11.2.2004 tekemän toimenpidepyynnön osalta, tämän kuitenkaan vaikuttamatta siihen, mitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti päättää kahden edellä mainitun vaatimuksen osalta

- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut

 - määrää muista tarpeellisiksi katsomistaan toimenpiteistä.
- 13 International Federation of Journalists (IFJ) pyysi 17.6.2004 jättämällään hakemuksella saada osallistua oikeudenkäyntiin väliintulijana tukeakseen kantajan vaatimuksia.
- 14 Komissio esitti 21.6.2004 kirjalliset huomautuksensa välitoimia koskevista vaatimuksista.
- 15 Kantaja jätti huomautuksensa IFJ:n väliintulohakemuksesta 28.6.2004. Komissio ei esittänyt huomautuksia sille asetetussa määräajassa.
- 16 Väliitoimista päättävän tuomarin luona pidettiin 19.7.2004 epävirallinen kokous, jossa kantaja ja komissio olivat läsnä. Kokouksen aikana osapuolet sitoutuivat harkitsemaan riidan sopimisen mahdollisuutta. Komissio esitti huomautuksensa sopimuksen mahdollisuudesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 30.7.2004 saapuneessa kirjeessään. Kantaja antoi vastauksen komission huomautuksiin 9.8.2004.
- 17 Ottaen huomioon sekä komission että kantajan huomautukset välitoimista päättävä tuomari kehotti väliintulijaa antamaan kirjalliset huomautuksensa välitoimia koskevista vaatimuksista.

- 18 Väliintulija jätti huomautuksensa 7.9.2004.
- 19 Kantaja ja komissio antoivat 14. ja 15.9.2004 huomautuksensa IFJ:n väliintulokirjeelmästä.

Oikeudellinen arviointi

- 20 Yhtäältä EY 242 ja EY 243 artiklan nojalla ja toisaalta EY 225 artiklan 1 kohdan nojalla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimien voi, arvioidessaan olosuhteiden sitä edellyttävän, määrätä riidanalaisen toimen täytäntöönpanon lykkäväksi tai määrätä tarpeellisista väliitoimista.
- 21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 104 artiklan 2 kohdassa määrätään, että väliitoimihakemuksessa on ilmoitettava ne seikat, joiden vuoksi asia on kiireellinen, sekä ne tosiseikat ja oikeudelliset perusteet, joiden vuoksi vaaditun väliitoimen myöntäminen on ilmeisesti perusteltua (*fumus boni juris*). Näiden edellytysten on täytettävä yhtä aikaa, joten täytäntöönpanon lykkäämistä koskeva hakemus on hylättävä, jos yksikin niistä jää täyttymättä (asia C-268/96 P(R), SCK ja FNK v. komissio, määräys 14.10.1996, Kok. 1996, s. I-4971, 30 kohta). Väliitoimista päättävän tuomarin on myös tilanteen mukaan vertailtava esillä olevia intressejä (asia C-445/00 R, Itävalta v. neuvosto, määräys 23.2.2001, Kok. 2001, s. I-1461, 73 kohta).

Väliintulohakemus

- 22 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan toisen kohdan nojalla, jota sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen saman perussäännön 53 artiklan 1 kohdan nojalla, yksityisen oikeus väliintuloon edellyttää, että tämä pystyy osoittamaan, että asian ratkaisu koskee hänen etuaan.
- 23 Väliintulointressillä tarkoitetaan suoraa ja tosiasiallista intressiä sen suhteen, että ne asianosaisen vaatimukset, joita väliintulijalla on tarkoitus tukea, hyväksytään (asia C-186/02 P, Ramondín ja Ramondín Cápsulas v. komissio, määräys 6.3.2003, Kok. 2003, s. I-2415, 7 kohta). Tätä varten väliintulohakemusta harkittaessa on syytä varmistaa, että riidanalainen toimenpide vaikuttaa väliintulijaan suoraan ja että asiassa annettava ratkaisu varmasti koskee tämän etua (ks. yhdistetyt asiat C-151/97 P(I) ja C-157/97 P(I), National Power ja PowerGen v. British Coal ja komissio, määräys 17.6.1997, Kok. 1997, s. I-3491, 53 kohta).
- 24 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan etujärjestöt, joiden tarkoituksena on puolustaa jäseniään, hyväksytään väliintulijoiksi asioissa, joissa on kyse niiden jäseniin vaikuttavista periaatteellisista kysymyksistä (em. yhdistetyt asiat National Power ja PowerGen v. British Coal ja komissio, määräyksen 66 kohta; asia C-151/98 P, Pharos v. komissio, määräys 28.9.1998, Kok. 1998, s. I-5441, 6 kohta ja asia T-53/01 R, Poste Italiane v. komissio, määräys 28.5.2001, Kok. 2001, s. II-1479, 51 kohta). Etujärjestö voidaan erityisesti hyväksyä väliintulijaksi asiassa, jos se edustaa merkittävää määrää kyseisellä alalla toimivia yrityksiä, jos sen tarkoituksena on jäsentensä etujen puolustaminen, jos asiaan liittyy periaatteellisia kyseisen alan toimintaan vaikuttavia kysymyksiä ja jos tuomio tai väliintulomääräys voi vaikuttaa merkittävästi sen jäsenten etuihin (ks. asia T-87/92, Kruidvat v. komissio, määräys 8.12.1993, Kok. 1993, s. II-1375, 14 kohta).

- 25 On korostettava lopuksi, että järjestöjen väliintulo-oikeuden laajalla tulkinnalla on tarkoitus pystyä paremmin pohtimaan asioiden taustaa ja samalla välttämään lukuisia yksittäisiä väliintuloja, jotka vaarantaisivat oikeudenkäynnin tehokkuuden ja moitteettoman kulun (em. yhdistetyt asiat *National Power ja PowerGen v. British Coal* ja komissio, määräyksen 66 kohta).
- 26 IFJ on vaatinut väliintuloa tukeakseen kantajan vaatimuksia. Se ilmoittaa tässä tarkoituksessa olevansa kansainvälinen ammattiyhdistysjärjestö, joka on järjestetty kansainvälisen voittoa tavoittelemattoman järjestön muotoon ja joka edustaa merkittävää määrää jäseniä; edelleen se esittää, että sen tarkoitus ja toiminta käsittää jäseniensä edustamisen sekä toimittajien ammatillisten ja sosiaalisten oikeuksien puolustamisen maailmanlaajuisesti ja että nyt kyseessä oleva asia nostaa esiin periaatekysymyksiä, joilla on vaikutusta sen jäseniin.
- 27 Kantaja ilmoittaa, ettei se vastusta tätä IFJ:n vaatimusta. Komissio ei puolestaan ole jättänyt huomautuksia.
- 28 Aivan aluksi on korostettava, että IFJ on osoittanut, ilman että kantaja tai komissio olisi sitä kiistänyt, edustavansa yli 500 000 jäsentä 109 valtiosta. IFJ:n voidaan siis katsoa edustavan merkittävää määrää tällä alalla toimivia henkilöitä.
- 29 Mitä tulee kysymykseen IFJ:n tarkoituksesta järjestönä, sen perussäännön 3 § osoittaa, että sen tarkoituksena on ”toimittajien oikeuksien ja vapauksien turvaaminen ja vahvistaminen” samoin kuin ”tiedonsaannin vapauden, tiedotusvälineiden vapauden ja lehdistön riippumattomuuden kunnioittaminen ja puolustaminen, erityisesti tutkimalla ja seuraamalla toimittajien oikeuksien loukkauksia ja puolustamalla toimittajia ja heidän työtään”.

- 30 Nyt esillä olevassa asiassa herää erityisesti kysymys yhtäältä siitä, voidaanko asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 kohdan puitteissa sitä, että yhteisön elin toimittaa kansalliselle viranomaiselle tietoja, jotka ovat omiaan johtamaan tiettyjen journalististen lähteiden paljastumiseen, tietyissä olosuhteissa pitää lainvastaisena ja voiko toisaalta tällainen tiedonsiirto aiheuttaa tällaisista lähteistä hyötynneen toimittajan uralle ja maineelle vahinkoa, joka voidaan korvata vahingonkorvauskanteen johdosta. Erityisemmin tässä asiassa nousee esiin kysymys siitä, saattaisiko välitoimista päättävä tuomari joutua, ja mahdollisesti missä olosuhteissa, ryhtymään välitoimiin, joiden tarkoituksena on yhteisöjen toimielimen velvoittaminen pidättäytymään olemasta missään yhteydessä kansallisiin oikeusviranomaisiin näiden aloittaman oikeudellisen tutkimuksen johdosta. Kun otetaan huomioon se, että välitoimista päättävän tuomarin näistä kysymyksistä mahdollisesti tekemä ratkaisu voi vaikuttaa lehdistön lähdesuojan periaatteen soveltamisalaan, tämä ratkaisu on omiaan vaikuttamaan olosuhteisiin, joissa IFJ:n jäsenet toimivat.
- 31 Koska välitoimista päättävän tuomarin kanta voi koskea IFJ:n etuja, on aihetta hyväksyä IFJ:n esittämä väliintulohakemus.

Kumoamiskanteen ilmeinen tutkittavaksi ottaminen

- 32 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kysymystä kanteen tutkittavaksi ottamisesta pääasian tuomioistuimessa ei periaatteessa pidä tutkia välitoimimenettelyssä, jottei vaikutettaisi ratkaisuun pääasian osalta. Koska on esitetty väite siitä, että välitoimihakemukseen liittyvän kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, saattaa kuitenkin osoittautua tarpeelliseksi selvittää, onko olemassa tiettyjä sellaisia seikkoja, joiden perusteella kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset ilmeisesti täyttyvät (ks. asia 376/87 R, *Distrivet v. neuvosto*, määräys 27.1.1988, Kok. 1988, s. 209, 21 kohta ja asia T-392/02 R, *Solvay Pharmaceuticals v. neuvosto*, määräys 11.4.2003, Kok. 2003, s. II-1825, 53 kohta).

- 33 On siis tutkittava, onko olemassa tiettyjä seikkoja, joista voidaan ensi näkemällä päätellä, että kantajan pääasiaa koskeva kumoamiskanne voidaan ottaa tutkittavaksi.

Asianosaisten lausumat

- 34 Komissio katsoo, että kumoamiskannetta ei voida ottaa tutkittavaksi. Sen mukaan riidanalainen toimenpide ei ole kannekelpoinen. Kanne nimittäin koskee OLAF:n Belgian ja Saksan viranomaisille osoittamia kirjeitä, joilla OLAF ainoastaan toimitti näille sisäisissä tutkimuksissaan saamansa tiedot seikoista, jotka voivat johtaa syytteisiin. Näiden tietojen välittämisellä ei sinänsä ole sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi. Tämän näkemyksen vahvistaa yhdistetyissä asioissa T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 ja T-272/01, Philip Morris International vastaan komissio, 15.1.2003 annettu tuomio (Kok. 2003, s. II-1), sekä asiassa T-215/02, Gómez-Reino vastaan komissio, 18.12.2003 annettu määräys (Kok. 2003, s. I-A-345 ja II-1685) ja asiassa T-29/03, Comunidad Autónoma de Andalucía vastaan komissio, 13.7.2004 annettu määräys (Kok. 2004, s. II-2923).
- 35 Kantaja väittää, että Belgian viranomaisten toimet johtuvat suoraan OLAF:n päätöksestä tehdä niille toimenpidepyyntö. Kantaja toteaa, että tältä osin OLAF on ensisijaisen tärkeä elin, jonka toimet nauttivat jäsenvaltioiden kaikkein vahvinta tukea. Laiminlyömällä ryhtyä toimenpiteisiin OLAF:n vaatimuksen johdosta ”todisteiden” takavarikoimiseksi Belgian kuningskunta olisi voinut loukata EY 10 artiklassa tarkoitettua lojaalin yhteistyön velvoitetta.
- 36 Kantaja lisää, että tällä hetkellä Belgiassa ei ole käytettävissä sellaista oikeus-suojakeinoja, jonka avulla voitaisiin estää, ettei OLAF pääse tutustumaan takavari-

koituihin asiakirjoihin. Mikään ei nimittäin voi estää OLAF:a osallistumasta oikeudenkäyntiin Belgian tuomioistuimissa asianomistajana ja vaatimasta oikeutta saada tutustua kotietsinnässä takavarikoituihin asiakirjoihin ja muuhun tietoon. Jopa ennen kuin Belgian viranomaiset nostavat syytteen, OLAF pystyisi vaatimaan Belgian viralliselta syyttäjältä oikeutta tutustua asiakirjoihin ja edellä mainittu virallinen syyttäjä — vaikka tällä on tiettyä harkintavaltaa asiassa — suostuisi todennäköisesti pyyntöön. Näin ollen nyt kyseessä oleva asia kaipaava yhteisön tasolla tapahtuvaa laillisuusvalvontaa (asia 294/83, Les Verts v. parlamentti, tuomio 23.4.1986, Kok. 1986, s. 1339, Kok. Ep. VIII, s. 551, 23 kohta ja asia 302/87, parlamentti v. neuvosto, tuomio 27.9.1988, Kok. 1988, s. 5615, Kok. Ep. IX, s. 589, 20 kohta).

- 37 IFJ vaatii samoilla perusteilla kuin kantaja, että kumoamiskanne voidaan ottaa kokonaan tutkittavaksi.

Väli toimista päättävän tuomarin arviointi asiasta

- 38 On ensinnäkin huomattava, että kumoamiskanteen kohteeksi kelpaavia toimia tai päätöksiä ovat sellaiset toimenpiteet, joilla on sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kantajan etuihin muuttaen tämän oikeusasemaa selvästi (asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981, Kok. 1981, s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 9 kohta ja asia C-476/93 P, Nutral v. komissio, tuomio 23.11.1995, Kok. 1995, s. I-4125, 28 ja 30 kohta; asia T-54/96, Oleifici Italiani ja Fratelli Rubino v. komissio, tuomio 15.9.1998, Kok. 1998, s. II-3377, 48 kohta ja yhdistetyt asiat T-125/97 ja T-127/97, Coca-Cola v. komissio, tuomio 22.3.2000, Kok. 2000, s. II-1733, 77 kohta).

- 39 On muistettava, että tässä tapauksessa kanteen kohteena olevalla toimella OLAF on siirtänyt tietoja Belgian ja Saksan viranomaisille asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- 40 Tämän säännöksen sanamuodon mukaisesti ”viraston johtaja lähettää asianomaisen jäsenvaltion oikeusviranomaisille viraston sisäisten tutkimusten yhteydessä saamat tiedot seikoista, jotka voivat johtaa rikossyytteisiin”.
- 41 Lisäksi asetuksen N:o 1073/1999 13 perustelukappaleen mukaan ”toimivaltaisten kansallisten viranomaisten taikka tarvittaessa toimielinten tai elinten tehtävänä on päättää valmistuneen tutkinnan johdosta toteutettavista jatkotoimista viraston laatiman kertomuksen perusteella”.
- 42 Samoin on korostettava, että OLAF:n johtaja on ilmaissut asian 11.2.2004 kirjeessään seuraavasti:

”Asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 kohdan nojalla mahdollisen tuomioistuinmenettelyn aloittamista silmällä pitäen lähetämme ohessa välikertomuksen, joka sisältää tietoja seikoista, jotka voivat johtaa rikossyytteisiin.”

- 43 Asetus N:o 1073/1999 ja 11.2.2004 päivätty kirje eivät siis lainkaan vahvista kantajan käsitystä, vaan ne osoittavat, että tiedon toimittaminen OLAF:lta kansallisille oikeusviranomaisille ei luo mitään sitovaa oikeudellista vaikutusta kansallisten oikeusviranomaisten kannalta, ja ne voivat vapaasti päättää OLAF:n tutkimusten jatkotoimenpiteistä.
- 44 Kun on kyse EY 10 artiklan mukaisesta lojaalin yhteistyön velvollisuudesta, kyseisen artiklan noudattamiseksi kansallisten oikeusviranomaisten on otettava vakavasti ne tiedot, jotka OLAF toimittaa niille asetuksen N:o 1073/1999 10 artiklan 2 kohdan perusteella. Kuitenkin edellä mainittu velvollisuus ei velvoita kansallisia viranomaisia

tekemään mitään erityistä toimenpidettä, jos ne arvioivat, että OLAF:n toimittamat tiedot eivät anna siihen perustetta. Siten kansallisten viranomaisten mahdollisesti tekemä päätös toimenpiteisiin ryhtymisestä OLAF:n tietojen toimittamisen johdosta perustuu viranomaisilla olevan toimivallan itsenäiseen käyttöön.

- 45 Kun tässä suhteessa on kyse perustelusta, jolla vedotaan oikeuteen tehokkaaseen oikeussuojaan, kantaja ei ole lainkaan osoittanut, miten häntä on estetty riitauttamasta kansallisten oikeusviranomaisten päätöstä määrätä kotietsinnän suorittamisesta hänen kotonaan ja työpaikalla. Päinvastoin kantajan selityksistä käy selvästi ilmi, että tämä on riitauttanut asian käsittelystä vastaavan tutkintatuomarin päätöksen ja että oikeuskäsittely on parhaillaan käynnissä kansallisella tasolla. Kun otetaan huomioon oikeussuojakeinot, jotka kantajalla vielä on kansallisella tasolla, ei myöskään ole välttämätöntä tutkia, onko oikeudella tehokkaaseen oikeussuojaan poikkeustapauksissa sellainen vaikutus, että yhteisön toimesta, joka ei muutoin olisi kannekelppoinen, voidaankin nostaa kanne.
- 46 Koska OLAF:n päätökseltä toimittaa raportti kyseisille kansallisille oikeusviranomaisille puuttui sitova oikeusvaikutus, se ei ole kannekelppoinen.
- 47 Näin ollen tässä vaiheessa ei ole ilmennyt seikkoja, joiden perusteella kumoamiskanne voitaisiin ensi näkemältä ottaa tutkittavaksi.
- 48 Kun otetaan huomioon edellä esitetty, välitoimista päättävä tuomari käsittelee pelkästään kantajan vahingonkorvauskannetta koskevat perusteet.

Fumus boni juris

Asianosaisten lausumat

- 49 Osoittaakseen, että vahingonkorvauskanne on ilmeisen perusteltu, kantaja tuo esille, että "[riidanalainen toimi], maaliskuun 2002 ja syyskuun 2003 lehdistötiedotteet, jotka rikkovat hyvän hallinnon periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta — — , samoin kuin myöhemmät julkiset lausunnot kantajaa koskevista meneillään olevista tutkimuksista ovat jo aiheuttaneet vakavaa haittaa kantajan maineelle ja kunnialle vertaistensa joukossa”.
- 50 Kantaja lisää, että ”hänelle on aiheutunut vakavaa vahinkoa vähintäänkin kahdella tasolla”. Ensiksi hän väittää, että ”hänelle olisi paljon vaikeampaa saada tietoa niistä lähteistä, joita hän käyttää harjoittaakseen ammatiaan”. Toiseksi hän korostaa, että ”hänelle olisi erittäin hankalaa myydä sanomalehdille ja aikakauslehdille artikkeleitaan” ja että ”OLAF:n toimet ovat jo aiheuttaneet vakavaa haittaa hänen ammatilliselle uralle sekä kehittymismahdollisuuksille”. Kantaja katsoo, että tämä ”vahinko on välittömästi aiheutunut OLAF:n lainvastaisesta toiminnasta”, ja ilmoittaa, että oikeusriitaa koskevia seikkoja ”kehittelään seikkaperäisemmin kanteessa”.
- 51 Komissio tuo esille, että kantaja ei ole osoittanut, että *fumus boni juris* -edellytys täytyisi tässä asiassa.

Välitoimista päättävän tuomarin arviointi asiasta

- 52 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisö on EY 288 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa ainoastaan, jos tietyt edelly-

tykset täyttyvät, nimittäin jos rikotun oikeusnormin tarkoituksena on antaa oikeuksia yksityisille, jos rikkominen on riittävän ilmeinen ja jos vahinko, joka on aiheutunut henkilöille, joiden oikeuksia on loukattu, on välittömässä syy-yhteydessä toimeen ryhtynyttä tahoja koskeneen velvoitteen laiminlyöntiin (ks. asia C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5291, 41 ja 42 kohta ja asia C-312/00 P, komissio v. Camar ja Tico, tuomio 10.12.2002, Kok. 2002, s. I-11355, 53 kohta). Jos yksi näistä edellytyksistä jää täyttymättä, vaatimus on kokonaisuudessaan hylättävä, eikä tällöin ole tarpeen tutkia yhteisön sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun muita edellytyksiä (asia C-104/97 P, Atlanta v. Euroopan yhteisö, tuomio 14.10.1999, Kok. 1999, s. I-6983, 65 kohta).

- 53 Toisen edellytyksen mukaisesti ratkaiseva arviointiperuste harkittaessa, onko yhteisön oikeuden rikkominen riittävän ilmeinen, on se, onko kyseinen yhteisön toimielin selvästi ja vakavasti ylittänyt sen harkintavallan käytön rajat. Kun kyseessä olevan toimielimen harkintavalta on huomattavan pieni tai sitä ei ole lainkaan, pelkästään yhteisön oikeuden rikkomisen voidaan katsoa olevan riittävän ilmeinen rikkominen (asia C-5/94, Hedley Lomas, tuomio 23.5.1996, Kok. 1996, s. I-2553, 28 kohta; yhdistetyt asiat C-178/94, C-179/94 ja C-188/94—C-190/94, Dillenkofer ym., tuomio 8.10.1996, Kok. 1996, s. I-4845, 25 kohta; asia C-127/95, Norbrook Laboratories, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1531, 109 kohta; asia C-424/97, Haim, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5123, 38 kohta ja em. asia Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomion 43 ja 44 kohta).
- 54 Mitä tulee kolmanteen edellytykseen, joka koskee syy-yhteyttä, on syytä muistaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan on oltava olemassa välitön syy-yhteys kyseisen toimielimen tekemän väitetyn virheen ja väitetyn vahingon välillä, ja kantajan tulee näyttää tämä yhteys toteen (asia T-220/96, EVO v. neuvosto ja komissio, tuomio 24.4.2002, Kok. 2002, s. II-2265, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Sitä paitsi on täsmennetty, että kyseisen toimielimen virheellinen toiminta tulee olla ratkaiseva syy tälle vahingolle (asia T-201/99, Royal Olympic Cruises ym. v. neuvosto ja komissio, määräys 12.12.2000, Kok. 2000, s. II-4005, 26 kohta, joka on pysytetty muutoksenhaun johdosta asiassa C-49/01 P, Royal Olympic Cruises ym. v. neuvosto ja komissio, määräys 15.1.2002, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

- 55 Tässä tapauksessa välimiehakemuksesta on seurauksena, että kantaja yrittää kanteensa puitteissa saada vahingonkorvausta hänen ammatilliselle uralle sekä ammatilliselle ja henkilökohtaiselle maineelle aiheutuneen haitan johdosta. Lisäksi kantajan hakemuksesta näyttää ilmenevän, että vahinko johtuu kahdesta tekijästä, nimittäin yhtäältä riidanalaisesta toimesta ja toisaalta OLAF:n lehdistötiedotteiden julkaisusta maaliskuussa 2002 ja syyskuussa 2003.
- 56 Mitä ensiksi tulee vahinkoon, jonka riidanalaisen toimen on väitetty aiheuttaneen, kantaja ei selvitä lainkaan, miten yhtäältä komission moitittavan käytöksen (nimittäin pelkkä tietojen välitys OLAF:lta kansallisille viranomaisille) ja toisaalta sen vahingon, jonka hän on väittänyt aiheutuneen, välillä olisi syy-yhteys.
- 57 Selvityksen puuttuminen tässä suhteessa on merkityksellistä etenkin siksi, että edellä 46 kohdassa on jo tullut todetuksi, että pelkästään OLAF:n raportin toimittamisella kansallisille viranomaisille ei ole ollut sitovaa vaikutusta kansallisiin viranomaisiin, jotka voivat vapaasti päättää jatkotoimenpiteistä edellä mainitun tiedon välityksen osalta.
- 58 On nimittäin selvää, että jos kansalliset viranomaiset eivät olisi päättäneet aloittaa oikeudellisia tutkimuksia, kantajalle ei olisi aiheutunut sitä vahinkoa, jonka hän on väittänyt aiheutuneen. Näin ollen syy-yhteys komission moitittavan menettelyn ja kantajalle väitetysti aiheutuneen vahingon välillä puuttuu.
- 59 Siten ilman että tarvitsee tutkia, onko kantaja osoittanut kärsineensä vahinkoa, on syytä päätellä, ettei kantaja ole osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että riidanalainen toimi on omiaan synnyttämään yhteisölle sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun.

- 60 Toiseksi sen vahingon osalta, jonka on väitetty aiheutuneen kantajalle OLAF:n maaliskuussa 2002 ja syyskuussa 2003 antamien lehdistötiedotteiden johdosta, välimiihakemus ei sisällä mitään oikeudellista seikkaa tai tosiseikkaa, joiden perusteella välimiamista päättävä tuomari voisi tutkia, millä tavoin moitittu toiminta on hyvän hallinnon periaatteen ja suhteellisuusperiaatteen vastainen. Ilman että tarvitsisi tutkia, onko näiden kahden periaatteen tarkoituksena antaa oikeuksia yksityisille oikeuskäytännön mukaan (ks. edellä 52 kohta ja erityisesti asia T-196/99, Area Cova ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 6.12.2001, Kok. 2001, s. II-3597, 43 kohta), riittää, kun todetaan, että vielä se, että Euroopan oikeusasiamies on vuonna 2003 todennut kyseessä olevan ”huonon hallinnon tapauksen”, mihin kantaja on vedonnut, ei kuitenkaan tarkoita sitä, että esillä olevassa asiassa olisi rikkottu hyvän hallinnon periaatetta sillä tavalla kuin yhteisöjen tuomioistuimet ovat sitä tulkinneet. Samoin tulee muistaa, että ne seikat, jotka olivat Euroopan oikeusasiamiehen tiedossa, kun tämä antoi lopullisen päätöksensä 20.11.2003, eivät välttämättä ole samoja kuin ne seikat, jotka nyt on saatettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 61 Sitä paitsi, vaikka oletettaisiin, että kyseinen toiminta olisi laitonta, välimiihakemus ei sisällä mitään tietoa, jonka perusteella välimiamista päättävä tuomari voisi tutkia, millä perusteella OLAF:n maaliskuussa 2002 ja syyskuussa 2003 julkaisemia lehdistötiedotteita voitaisiin pitää ”riittävän ilmeisenä rikkomisena” ja jotka synnyttäisivät sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun yhteisölle (ks. edellä 53 kohta).
- 62 Edellä esitetystä johtuu, että — sanotun vaikuttamatta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pääasiasta antamaan päätökseen — välimiamista päättävän tuomarin käytettävissä olleiden tietojen perusteella kantaja ei ole oikeudellisesti riittävällä tavalla osoittanut, että hänen vahingonkorvauskanteensa ei ole selvästi perusteeton.
- 63 Näissä olosuhteissa on hylättävä välimiomia koskeva vaatimus, ilman että tarvitsee tutkia, täyttyvätkö muut edellytykset välimiomen myöntämiselle.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN PRESIDENTTI

on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Välitoimihakemus hylätään.**
- 2) **Oikeudenkäyntikuluista annetaan ratkaisu myöhemmin.**

Annettiin Luxemburgissa 15 päivänä lokakuuta 2004.

H. Jung

kirjaaja

B. Vesterdorf

presidentti